

Belgie

Výjimečně suché období trvajícím od poloviny března skončilo 28. dubna. Do 4. května následovalo deštivé počasí, po kterém bylo opět velmi sucho. Srážkové úhrny během zájmového období kolísaly mezi 20 až 30 mm (35–55% dlouhodobého průměru), s nejnižšími hodnotami ve východě a severovýchodě země. Denní průměrné teploty byly převážně nadprůměrné, ale s velkými výkyvy. Minimální teploty klesly v první polovině dubna na dva až tři dny pod 0°C a přibližně 6. května okolo dvou až tří dnů těsně nad 0°C. Hladiny záření byly mimořádně vysoké. Obecně platí, že zimní plodiny do konce dubna úspěšně vydržely neobvykle suché podmínky a od té doby využívají zlepšené podmínky. Fenologický vývoj a akumulace biomasy jsou nadprůměrné. Úrovně vlhkosti půdy jsou však stále mimořádně nízké. Při kvetení a tvorbě výnosu bude pro udržení dobrého růstu a vývoje zapotřebí nadprůměrných srážek. Současné srážky zlepšily podmínky pro nedávno zaseté plodiny. Pole cukrové řepy jsou kvůli suchu nerovnoměrná. Některá pole byla znovu vyseta. Výsadba brambor a kukuřice je v plném proudu. Prognózy výnosů pro zimní plodiny byly mírně revidovány směrem dolů, zatímco prognózy výnosů pro letní plodiny jsou stále založeny na historických trendech.

Bělorusko

Během zájmového období se teploty pohybovaly kolem dlouhodobého průměru. Během prvních dvou dubnových dekád se krátce vyskytly mrazy s teplotními minimy pod -3,5 °C. Kumulativní srážky byly v dubnu výrazně podprůměrné (65% pod normálními hodnotami). To mělo za následek snížení hladiny vody v půdě, zejména na jihu. Srážkové úhrny od konce dubna zmírnily sucho a přinesly určité úlevy plodinám. Zralé plodiny jsou obecně v dobrém stavu, vyvíjejí se normálním tempem a v současné době jsou ve fázi odnožování a prodloužování stonků. Výnosové potenciály zimních obilovin mohly být ovlivněny nízkou úrovní vlhkosti půdy v dubnu, zejména v jižních oblastech. Nedávné srážky přinesly určitou pomoc. Výsev jarních a letních plodin se blíží ke konci za odpovídajících podmínek půdní vody pro vyklíčení a vzházení. Prognózy výnosů udržujeme na základě historických trendů.

Bosna a Hercegovina

Data nejsou dostupná.

Bulharsko

Od 1. dubna do 10. května se teplotní podmínky blížily průměru, byť se značnými výkyvy. První dubnová dekáda byla převážně chladnější než obvykle. V severním a východním Bulharsku byl duben mnohem sušší než obvykle, napadlo pouze 10 mm až 40 mm srážek (20% až 50% dlouhodobého průměru). Největší dešťové srážky se vyskytly v severovýchodním Bulharsku (Severoiztochen a Severen Tsentralen). Srážky na začátku května v těchto regionech zmírnily problémy se suchem. Naproti tomu v oblasti Yuzhen Tsentralen během zájmového období napadlo 70 mm až 115 mm, které překročilo dlouhodobý průměr o 30% až 120%. Půdní podmínky umožnily přiměřený postup jarního výsevu. Výjimkou byl jih a střed země, kde bylo příliš vlhko. Hladina půdní vody u zimních plodin je průměrná nebo nadprůměrná. V severovýchodních oblastech převládá sucho. Vývoj zimních plodin je např. o cca 5 až 10 dní. Indikátory dálkového průzkumu ukazují téměř průměrnou akumulaci biomasy. V severovýchodních a východních regionech (kde se pěstuje velké množství řepky) se situace zhoršila z dobré na průměrnou úroveň, a to v důsledku neadekvátního dodávání vody. V jiných regionech bude dodávka půdní vody k uspokojení poptávky po vodě u obilovin pravděpodobně stačit. Předchozí optimistická prognóza výnosu řepky ozimé byla revidována směrem dolů, zatímco prognóza ostatních zimních plodin byla revidována směrem nahoru a nyní je na trendové úrovni.

Černá Hora

Data nejsou dostupná.

Česká republika

S teplotami, které byly v porovnání s dlouhodobým průměrem o 2°C vyšší, bylo období od začátku dubna teplejší než obvykle. Maximální teploty dosáhly až 26°C. Po úplně suché první polovině dubna následovalo v polovině dubna a začátkem května několik srážkových epizod, avšak s velmi omezeným množstvím srážkových úhrnů. Od začátku dubna byl srážkový úhrn menší než 30 mm, což představuje méně než polovinu očekávaných sezónních hodnot. Nedávné srážky nebyly na východě země dostatečné k vykompenzování výrazného deficitu půdní vlhkosti, což v tomto regionu omezilo růst zimních plodin. Prognóza výnosu ozimé řepky byla revidována směrem dolů. Vzhledem k dosud teplé zimě a jaru je pšenice ozimá v pokročilém stadiu vývoje a blíží se k období kvetení. Konečné výnosy budou záviset na srážkách v následujících týdnech. Stejně jako v dubnovém bulletinu, prognóza výnosu zůstává pod pětiletým průměrem. Rovněž vzházení letních plodin brzdí nedostatek vlhkosti, i když nedávné srážky mírně zlepšily úroveň vlhkosti povrchové půdy. Je ještě příliš brzy na to, abychom posoudili dopad na výnosy letních plodin, u nichž současně předpovědi zůstávají v souladu s dlouhodobým trendem.

Dánsko

Zatímco duben byl prakticky suchý, od začátku května napadlo výrazné množství srážek, což mělo za následek kumulativní množství srážek za celé zájmové období více než 50% sezónních hodnot ve všech regionech. V dubnu byly teploty mírně nadprůměrné, poté se teplotní režim postupně vrátil na sezónní hodnoty. Během zájmového období byl pozorován výjimečný nadbytek radiace. Zimní plodiny těžily z dostatečné vlhkosti půdy a přebytku záření, zatímco vyšší dubnové teploty podporovaly růst plodin. Prognóza výnosů pro zimní obiloviny a ozimou řepku se udržuje výrazně nad historickým trendem, což odráží skutečnost, že mnoho posledních let bylo charakterizováno časným začátkem jara. Jarní plodiny, a zejména jarní ječmen, které byly z velké části zasety po polovině března, těžily ze srážek na začátku května. Prognóza výnosu jarního ječmene se udržuje blízko trendu, vzhledem k tomu, že dlouhé období sucha nebylo klíčení a vzházení plodin prospěšné. Nedávné srážky však mohou podmínky pro plodiny zlepšit.

Francie

Zájmové období bylo charakteristické mimořádně teplým a pro sever a východ Francie bezsrážkovým počasím. Opakem byl jih země, kde byl pozorován výjimečný srážkový přebytek. Suché a teplé povětrnostní podmínky brzdily časný růst jarního ječmene, protože rostliny byly vystaveny vodnímu stresu. Stejně podmínky podporovaly vývoj mšic na pšenici ozimé. Rekordně teplé dubnové počasí navíc způsobilo zrychlení fenologického vývoje zimních a jarních obilovin, čímž se snížil výnosový potenciál. Tento zrychlený vývoj se přidal k ostatním nepříznivým podmínkám, které byly pozorovány od začátku sezóny: mokré podzimní setí a vzházení plodin, zamokření, které brání růstu kořenů, výjimečně mírná a mokrá zima, vysoký tlak chorob, zpožděná aplikace hnojiv na začátku dlouhého suchého období, vodní stres. Nedávné srážky zmírňují vodní stres, ale zvyšují tlak chorob. Prognózy výnosu pro všechny zimní plodiny jsou nyní výrazně pod historickým trendem. Podmínky pro letní plodiny byly smíšené. Zavlažované brambory těžily z dobrého začátku sezóny, ale brambory a cukrová řepa, které zavlažované nebyly, byly od začátku vystaveny vodnímu stresu. V hlavních produkčních oblastech kukuřice, slunečnice a sójových bobů nedávno napadl přebytek srážek, což zajistí dobrý začátek sezóny, což může být vzhledem k sezónním předpovědím počasí na teplé a suché léto cenné.

Chorvatsko

Přestože duben začal studeným počasím, období jako celek bylo na západě země mírně teplejší než obvykle. V Chorvatsku napadla během zájmového období méně než polovina obvyklých srážek, což bylo nejvýraznější ve východním Chorvatsku; ve východní Chorvatsko napadlo méně než 40 mm srážek. Srážkový deficit trvá od začátku roku. Hladiny půdní vlhkosti pro zimní plodiny jsou nyní výrazně pod dlouhodobým průměrem (ve východním Chorvatsku). Deficit je zvláště patrný na písčitéch půdách a půdách s malým množstvím organické hmoty. Mrazové teploty na začátku dubna nezpůsobily žádné významné poškození zimních plodin. V současné době je hlavní hrozbou růstu zimních plodin a vzházení letních plodin sucho. Anomálie chladného počasí na konci března a začátkem dubna zpomalily fenologický vývoj ozimých plodin, které jsou, kvůli předchozímu teplému počasí, v pokročilém stadiu. Měkká pšenice ozimá postupně přechází do fáze květu, která je velmi citlivá na stres ze sucha. V důsledku toho byla prognóza výnosu revidována směrem dolů. Podobně byla revidována prognóza výnosu řepky ozimé. U vzházení letních plodin způsobuje problém sucho. Ještě je příliš brzy kvantifikovat dopad na výnosy letních plodin. Předpověď zatím odpovídá dlouhodobému trendu.

Itálie

Předpokládá se, že by květen v severozápadních oblastech mohl přinést déšť, který by částečně zmírnil sucho. V severních a severovýchodních oblastech od začátku dubna napadlo pouze 20 mm až 40 mm (ve srovnání s dlouhodobým průměrem tedy pouze 20% až 50%) Během zájmového období bylo teplo (ve srovnání s dlouhodobým průměrem + 2 °C až + 4 °C), které urychlilo vyčerpání půdní vlhkosti v Po Valley a na severovýchodě. Obě oblasti vykazují silné schodky týkající se vodní bilance, a to od 1. dubna až -80 mm. V nejsušších provinciích (tj. Východní Emilia Romagna a jižní Veneto) se pěstuje měkká pšenice (50% národní produkce), kukuřice (30%) a sója (60%). Negativní účinky na výnos, které jsou zde způsobeny nepříznivými podmínkami, budou pravděpodobně na vnitrostátní úrovni kompenzovány výnosy plodin v Piemonte a Lombardia. U kukuřice a sójových bobů není v současnosti dostupná voda pro zavlažování. V centrálních regionech byl srážkový úhrn téměř sezónní, přičemž začátkem května napadlo během několika dní 40 až 60 mm. Vývoj zimních plodin je v Toscaně zpožděn, ale v Marche a Umbrii je, s adekvátní akumulací biomasy, mírně pokročilý. Výsev slunečnice probíhal příznivě. Na konci dubna ve všech jižních oblastech (s výjimkou východní Sicílie) příznivě přišlo. V těchto regionech je tvrdá pšenice a ozimý ječmen kolem fáze kvetení. Velmi negativní prognózy se nenaplnily.

Litva

Teploty byly teplejší než obvykle ve všech zemědělských oblastech až do poloviny dubna. Po tomto okamžiku se ochladilo. Minimální teploty během zájmového období několikrát klesly pod 0°C. Kumulativní srážky byly podprůměrné. Zimní plodiny jsou v dobrém stavu. Půdní vlhkost je dostatečná pro udržení růstu. Jarní setí postupovalo dobře. Jarní plodiny těžily z dešťových srážek na začátku května, což potvrzuje přiměřená úroveň přísunu půdní vody simulovaná modelem. Prognózy výnosů zimních plodin zůstávají blízko pětiletých průměrů. U ostatních plodin je prognóza výnosu stále založena na historických trendech.

Lucembursko

Data nejsou dostupná.

Maďarsko

Teploty významně kolísaly, ale v průměru se blížily dlouhodobému průměru. Počátek dubna doprovázela výrazná chladná vlna. V polovině dubna se odehrály mrazové události. Ty pravděpodobně způsobily pouze omezené poškození kvetoucí řepky. Velmi suché počasí přetrvávalo od začátku března po většinu dubna. Koncem dubna a začátkem května se častěji vyskytovaly srážky, ale k úplnému zmírnění dešťového deficitu nestačily. Celkové srážky za posledních 60 dní byly v průměru mezi 10 mm až 35 mm, což odpovídá 35% až 60% dlouhodobého průměru. Toto období je od roku 1979 nejsušší nebo druhé nejsušší. Předpověď počasí předpovídá srážkový úhrn mezi 5 až 15 mm, což by k výraznému zlepšení úrovně vlhkosti půdy, která je ve východním Maďarsku a na severo-západě země velmi nízká, nestačilo. Jarní výsev se zrychlil v druhé polovině dubna, kdy teploty půdy dosáhly odpovídající úrovně, ale kvalita (sucho, mnoho hrudek) byla suboptimální. Nedávné srážky usnadnily klíčení, vzházení a včasný vývoj letních plodin. Vývoj zimních plodin zůstává pokročilý díky neobvykle vysokým teplotám během zimy a brzy na jaře. Kvetení řepky začalo v polovině dubna, ale zásobování vodou, což je klíčové pro tvorbu výnosu, bylo v tomto období nedostatečné. Současná situace je choulostivá pro zimní obiloviny, které jsou blízko k dosažení stupně metání / kvetení. Dálkové snímání Země a modelové simulace stále naznačují téměř průměrné nebo nadprůměrné podmínky. Avšak vzhledem k suchu a malým srážkovým úhrnům je vodní stres bezprostřední. Prognózy výnosů pro zimní a letní plodiny byly revidovány směrem dolů.

Moldávie

Data nejsou dostupná.

Německo

Podmínky pro růst plodin byly během dubna charakterizovány absencí deště a velmi vysokou úrovní slunečního svitu. V posledních dubnových dnech a začátkem května došlo k dešťovým srážkám. Nejednalo se však o ustálený déšť. V důsledku toho zůstává dešťový deficit obrovský. Půdy na severu, které byly příliš vlhké, jsou nyní vysušeny a ze Nordrhein-Westfalen a části Šlesvicko-Holštýnska směrem na východ je zobrazen široký pás s rychle se vyčerpávající půdní vlhkostí (Thüringen, Sachsen-Anhalt, Brandenburg, Sachsen). S chladnějším předpovědí počasí se očekává příznivé zpomalení růstu. Pšenice ozimá začala metat. Pro udržení výnosového potenciálu je třeba, aby začalo pršet. Prognóza výnosu byla snížena, ale stále je nad úrovní loňského roku. Řepka na západě země, která roste ve stresových podmínkách z nedostatku vody a je po několika studených vlnách, dokvétá. V Bavorsku začala řepka kvést koncem dubna. Rostliny by tady mohlo ohrozit předpovídané studené počasí. Prognóza výnosu řepky byla snížena. Odpovídá pětiletému průměru. Letní plodiny vzházely v suchých podmínkách (na velmi lehkých půdách s obtížemi). Pokud se objeví srážky, které doplní v půdě chybějící vodu, jejich výnosový potenciál by neměl být snížen.

Nizozemsko

Výjimečně suché období trvající od poloviny března skončilo 28. dubna. Do 4. května následovalo deštivé počasí, po kterém bylo opět velmi sucho. Srážkové úhrny během zájmového období kolísaly mezi 20 až 30 mm (35–55% dlouhodobého průměru), s nejnižšími hodnotami ve východě a severovýchodě země. Denní průměrné teploty byly převážně nadprůměrné, ale s velkými výkyvy. Minimální teploty klesly v první polovině dubna na dva až tři dny pod 0°C a přibližně 6. května okolo dvou až tří dnů těsně nad 0°C. Hladiny záření byly mimořádně vysoké. Obecně platí, že zimní plodiny do konce dubna úspěšně vydržely neobvykle suché podmínky a od té doby využívají zlepšené podmínky. Fenologický vývoj a akumulace biomasy jsou nadprůměrné. Úrovně vlhkosti půdy jsou však stále mimořádně nízké. Při kvetení a tvorbě výnosu bude pro udržení dobrého růstu a vývoje zapotřebí nadprůměrných srážek. Současné srážky zlepšily podmínky pro nedávno zaseté plodiny. Pole cukrové řepy jsou kvůli suchu nerovnoměrná. Některá pole byla znovu vyseta. Výsadba brambor a kukuřice je v plném proudu. Prognózy výnosů pro zimní plodiny byly mírně revidovány směrem dolů, zatímco prognózy výnosů pro letní plodiny jsou stále založeny na historických trendech.

Polsko

Srážky na konci dubna a začátkem května přinesly tolik potřebnou vodu pro zimní plodiny, které začínají metat a kvést. Déšť také zlepšil půdní podmínky pro jarní plodiny. Sucho, které se vyskytovalo od poloviny března do konce dubna, může negativně ovlivnit výnosový potenciál zimních a jarních plodin. To bude do značné míry záviset na tom, zda v příštích týdnech napadne dostatek srážek k udržení adekvátního vývoje. Kumulativní záření bylo nadprůměrné. Chladnější noci během prvních dubnových dekád, s teplotami kolem 0 °C, zpomalily vývoj plodin. Dubnové mrazové události navíc ještě podpořily sucho, které zasáhlo zimní plodiny a vzházející letní plodiny. Kromě toho byla cukrová řepa vystavena silnému tlaku škůdců. Prognózy výnosu jarních a letních plodin zůstaly oproti minulému měsíci nezměněny a sledují historický trend. Prognózy výnosu ozimé pšenice a ječmene byly v důsledku nepříznivých suchých podmínek mírně sníženy.

Rakousko

S teplotami, které byly v porovnání s dlouhodobým průměrem o 2°C vyšší, bylo období od začátku dubna teplejší než obvykle. Maximální teploty dosáhly až 26°C. Po úplně suché první polovině dubna následovalo v polovině dubna a začátkem května několik srážkových epizod, avšak s velmi omezeným množstvím napadlých srážek. Od začátku dubna byl srážkový úhrn menší než 30 mm, což představuje méně než polovinu očekávaných sezónních hodnot. Nedávné srážky nebyly ve východním Rakousku dostatečné k vykompenzování výrazného deficitu půdní vlhkosti, což omezilo růst zimních plodin v těchto regionech. Prognóza výnosu ozimé řepky byla revidována směrem dolů. Vzhledem k dosud teplé zimě a jaru je pšenice ozimá v pokročilém stadiu vývoje a blíží se k období kvetení. Konečné výnosy budou záviset na srážkách v následujících týdnech. Stejně jako v dubnovém bulletinu, prognóza zůstává pod pětiletým průměrem. Rovněž vzházení letních plodin brzdí nedostatek vlhkosti, i když nedávné srážky mírně zlepšily úroveň vlhkosti povrchové půdy. Je ještě příliš brzy na to, abychom posoudili dopad na výnosy letních plodin, u nichž současné předpovědi zůstávají v souladu s dlouhodobým trendem.

Rumunsko

Ve východním Rumunsku převládaly téměř průměrné teplotní podmínky, zatímco západní polovina země byla mírně chladnější než obvykle (o 1°C až 2°C). Denní průměrné teploty odpovídající dlouhodobému průměru značně kolísaly a kolem 1. a 15. dubna se vyskytly dvě významné mrazové vlny. Suché počasí, které začalo v březnu, přetrvávalo i v dubnu. Součty dubnových srážkových úhrnů dosáhly pouze 5 mm až 25 mm. V jižních a východních regionech se téměř žádné srážky nevyskytly. Začátkem května napadlo 10 až 40 mm, což částečně zmírnilo dešťový deficit. Obsah vody v půdě u zimních plodin je velmi nízký, zejména na jihu a na východě, kde začínají zimní obiloviny metat/kvést. Dosud nepřiměřené zásobování vodou nejvíce nepříznivě ovlivnilo kvetoucí řepku, ale také vývoj porostu a akumulaci biomasy zimních obilovin. Sucho umožnilo jarní výsev. Nejnovější dešťové srážky zlepšily úroveň vlhkosti půdy. Stejně podmínky však byly nepříznivé pro vzcházení a časný růst jarních a letních plodin, zejména u jarního ječmene a cukrové řepy. Aktuální předpověď počasí předpokládá značné srážky v severozápadním Rumunsku (Vest, Nord-Vest, Centru a Nord-Est), ale jen velmi malé srážky v jižních oblastech. Prognózy výnosu u zimních plodin (zejména u řepky a ozimé pšenice) a jarních plodin byly značně revidovány směrem dolů, u letních plodin mírně směrem dolů.

Řecko

Data nejsou dostupná.

Slovensko

Maximální teploty dosáhly až 26°C. Po úplně suché první polovině dubna následovalo v polovině dubna a začátkem května několik srážkových epizod, avšak s velmi omezeným množstvím napadlých srážek. Od začátku dubna byl srážkový úhrn menší než 30 mm, což představuje méně než polovinu očekávaných sezónních hodnot. Nedávné srážky nebyly na západě země dostatečné k vykompenzování výrazného deficitu půdní vlhkosti, což omezilo růst zimních plodin v těchto regionech. Prognóza výnosu ozimé řepky byla revidována směrem dolů. Vzhledem k dosud teplé zimě a jaru je pšenice ozimá v pokročilém stadiu vývoje a blíží se k období kvetení. Konečné výnosy budou záviset na srážkách v následujících týdnech. Stejně jako v dubnovém bulletinu, prognóza zůstává pod pětiletým průměrem. Rovněž vzcházení letních plodin brzdí nedostatek vlhkosti, i když nedávné srážky mírně zlepšily úroveň vlhkosti povrchové půdy. Je ještě příliš brzy na to, abychom posoudili dopad na výnosy letních plodin, u nichž současné předpovědi zůstávají v souladu s dlouhodobým trendem.

Slovinsko

Přestože duben začal studeným počasím, období jako celek bylo ve Slovinsku mírně teplejší než obvykle. V zemi napadlo během zájmového období méně než polovina obvyklých srážek. Navíc ke srážkovému deficitu, který trvá od začátku roku, jsou na východě země hladiny půdní vlhkosti pro zimní plodiny výrazně pod dlouhodobým průměrem. Deficit je zvláště patrný na písčitéch půdách a půdách s malým množstvím organické hmoty. Mrazové teploty na začátku dubna nezpůsobily žádné významné poškození zimních plodin. V současné době je hlavní hrozbou růstu zimních plodin a vzcházení letních plodin sucho. Anomálie chladného počasí na konci března a začátkem dubna zpomalily fenologický vývoj ozimých plodin, které jsou, kvůli předchozímu teplému počasí, v pokročilém stadiu. Měkká pšenice ozimá postupně přechází do fáze květu, která je velmi citlivá na stres ze sucha. V důsledku toho byla prognóza výnosu pšenice ozimé revidovaná směrem dolů. Podobně byla revidovaná i prognóza výnosu řepky ozimé. Ještě je příliš brzy kvantifikovat dopad sucha na výnosy letních plodin, proto naše předpověď zůstává kolem dlouhodobého trendu.

Srbsko

Data nejsou dostupná.

Švýcarsko

Data nejsou dostupná.

Turecko

Data nejsou dostupná.

Ukrajina

Dubnové počasí bylo obzvláště suché, kdy jen v několika oblastech (Kyjivska a Vinnytska) napadlo značné množství srážek, zatímco zbytek země neobdržel více než 50% obvyklých srážek. Na začátku května se podmínky změnilly a od té doby byly pozorovány značné srážkové úhrny ve všech oblastech kromě Odes'ky, které zůstaly vystaveny mimořádnému suchu. Při posuzování zájmového období jako celku byly teploty blízko sezónnímu průměru. Denní amplitudy však byly velké a bylo hlášeno několik mrazových nočních událostí. Pšenice ozimá byla ovlivněna suchem a prognóza výnosu byla revidována směrem dolů, protože hlavní produkční regiony (kromě Vinnytsky) čelily nedostatku vody. Ječmen v hlavních produkčních oblastech (Odes'ka a Mykolajivs'ka) byl také ovlivněn deficitem vody a prognóza výnosu je nyní pod trendem. Vývoj jarního ječmene byl omezen nízkou vlhkostí půdy, zpoždění studenými teplotami a místně zasažen nočním mrazem. Zatímco výsev letních plodin byl také narušen suchem a studenými (půdními) teplotami, srážky pozorované od začátku května spolu s teplejšími teplotami konečně umožnily ukončení výsevu a zajistily odpovídající podmínky pro vzcházení.

Zdroj:

Texty vznikají na základě zprávy Evropské komise a JRC (Joint Research Centre)

Texty vznikají díky podpoře mezinárodního projektu DriDanube, který je spolufinancován Evropskou unií (ERDF, IPA)